

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBOL.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtiszti létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesíteni sziveskedjenek.)

Ferencz Salvator főherczeg *Földi* János nyug. min. tan., Vörös Kereszt egyleti főmegbizott-helyettesnek a katonai egészségügy körül szerzett kiváló érdemei elismeréséül a Vörös Kereszt hadiékitményes tiszti diszjelvényét díjmentesen adományozta.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter, Ő Császári és Apostoli Királyi Felségének Bécsben az-1915. évi december hó 15-én kelt legmagasabb engedélye alapján, *Szenes* József miniszteri tanácsost. sok éven át teljesített hű és hasznos szolgálatainak teljes elismerése mellett, saját kérelmére végleges nyugalomba helyezte.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter, Ő Császári és Apostoli Királyi Felségének legmagasabb engedélye alapján, *Dercsényi* Kálmán m. kir. főerdőtanácsost saját kérelmére ideiglenesen nyugalomba helyezte.

*

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Genersich* Sándor kir. közalaptvány főerdőmérnököt erdőtanácsossá kinevezte.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Horváth* Dezső m. kir. segéderdőmérnököt szolgálattételre ideiglenesen beosztotta a vadászerdei m. kir. erdőőr-i szakiskolához.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Matusovits* Péter kir. erdőfelügyelői címmel és jelleggel felruházott alerdőfelügyelőt Pozsonyból Debreczenbe erdőfelügyelőnek.

24 24 24

ERDÉSZETI RENDELETEK TÁRA.

I.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter 1916. évi január hó 18-án 142788/1915/1/A/2. szám alatt kelt és valamennyi vármegyei és városi közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága elnökéhez intézett rendelete a cserkéregtermelés előmozdítása tárgyában.

A „Magyar Szent Korona Országainak Bőripari Központja Részvénytársaság“ 407/915. szám alatt hozzám intézett beadványában, hivatkozással arra, hogy a hadsereg bőrszükséglete állandóan emelkedik, a bőr előállításához szükséges cserzőanyag ellenben fogytán van és így legkomolyabb köz- és hadiérdekű feladatot képez arról gondoskodni, hogy a bőrgyárosok részére elegendő cserzőanyag álljon rendelkezésre, azzal a kérelemmel fordult hozzám, hogy a gazdasági üzemtervek előírásai szerint esedékes vágások tulajdonosait a tölgy- és fenyőcserkéreg termelésére alkalmas faállományok kihasználására és a tölgy- és fenyőcserkéreg feldolgozására és forgalombahozatalára kötelezzem, s evégből a jóváhagyott üzemterveket oly értelemben módosítsam, hogy a tulajdonos a vágásokban döntésre kerülő tölgy- és fenyőfákról a cserzésre alkalmas összes kérget feldolgozni és forgalomba hozni köteles legyen.

Utal továbbá a nevezett részvénytársaság arra is, hogy az üzemtervek értelmében 1916-ban kihasználható vágások tölgy- és fenyőcserzőkéreg anyaga a cserzőanyagszükséglet fedezésére teljes kihasználás esetében sem volna elégséges s ezért kéri, hogy ebtén az évben a tölgy- és fenyőcserzőkéreg termelésére alkalmas erdők üzemtervének tullepését is megengedjem az érdekelt birtokosoknak.

A cserzőanyagoknak fokozott mértékben való előállítását és forgalombahozatalát a mostani viszonyok között részemről is elsőrendű közérdeknek tekintem, s egyszersmind a birtokos szempontjából is előnyösnek tartom. Mindamellet a részvénytársaságnak a kényszertermelés elrendelésére vonatkozó első kérelmét nem teljesíthetem, mert ez nem áll módomban, s mert ezt az intézkedést nem is tartom szükségesnek, amennyiben a cserző-

anyagok maximális ára az 1915. évi 3464. M. E. számú rendeletben tudvalevőleg olyan méltányos tételekben van megállapítva, hogy az erdőbirtokosok és a fatermelők a folyó vágásaikban rendelkezésükre álló tölgy- és fenyőcserkérget kétségen kívül kényszer nélkül és minden esetben teljesen fel fogják dolgozni és forgalomba fogják hozni, ha erre és általában véve a vágások kidolgozására megfelelő munka- és fuvarerő fog rendelkezésükre állani.

Ami ellenben a részvénytársaság második kérelmét illeti, kijelentem, hogy a tölgy- és fenyőcserkéreg termelésével kapcsolatban tervezett rendkívüli fahasználatokra az engedélyt, miként eddig, ezentul is minden esetben kész vagyok megadni, ha csak a tervezett fahasználatok foganatosításának figyelmen kívül nem hagyható súlyos akadályok útjában nem állanak. Sőt az ügy sürgősségére való tekintettel kijelentem, hogy a kérelmeknek hozzám való felterjesztését további rendelkezésemig nem is kívánom meg, hanem felhatalmazom elnök urat, hogy az ilyen célból tervezett rendkívüli fahasználatokra az engedélyt, ha az nem ütközik nagyobb akadályokba, saját hatáskörében elnöki uton adja meg; tekintettel azonban arra, hogy az ilyen rendkívüli fahasználatok engedélyezése olyan kivételes kedvezményt foglal magában, melyet elnök ur feltételekhez is köthet, utasítom, hogy a szóban forgó érdekek biztosítása végett az engedélyekben a szokásos feltételeken felül mindannyiszor azt is kösse ki, hogy a tulajdonos vagy a termelő az engedély igénybevétele esetében a vágásban rendelkezésre álló összes cserzésre alkalmas kéreganyagot teljesen feldolgozni és forgalomba hozni köteles.

Végül azoknak a nagy nehézségeknek a leküzdése érdekében, melyek az országban tényleg mindenütt érezhető munka- és fuvarerőhiányból keletkezhetnek és az erdőbirtokosokat és fatermelőket a cserzőanyagok feldolgozásában és forgalombahozatalában tényleg akadályozhatják, kijelentem, hogy azokat a főbb kedvezményeket, melyekben a városok, közintézmények, vasutak, bányák stb. részére szükséges tűzifa, talpfa és bányafa termelőit és szállítóit 1915. évi október hó 28-án kelt 109321. számú rendeletem értelmében részesítem, a cserzőanyagok termelői és szállítói részére is kész vagyok kilátásba helyezni.

Ehhez képest kijelentem tehát, hogy azoknak a kérelmére, akik az 1916. évben tölgy- vagy fenyőcserzőanyagot akarnak termelni és forgalomba hozni:

1. megteszem a szükséges lépéseket arra, hogy a kérelmező tölgy- vagy fenyőcserkéregtermelő 43—50 éves, a népfelkeléshez már besorozott, vagy az újabb szemléken újabban besorozandó felügyelői és munkásai, a megkivántató számban és az idei cserkéregtermelési időszak tartamára, amennyiben állandóan a kérelmező cserkéregtermelő üzeménél dolgoznak, a tényleges népfelkelői szolgálat alól felmentessenek;

2. támogatom arra irányuló kérelmüket, hogy a népfelkeléshez tartozó már bevonult felügyelői és munkásai a megkivántató számban és az idei cserkéregtermelési időszak tartamára, amennyiben katonai beosztásuk megengedi, szabadságoltassanak abból a célból, hogy szabadságoltatásuk ideje alatt állandóan a kérelmező cserkéregtermelő üzeménél dolgozhassanak;

3. támogatom a folyamodó cserkéregtermelőknek hadifoglyok engedélyezése iránt beadandó s ezzel kapcsolatban arra irányuló kérvényét, hogy a rendelkezésre bocsátandó hadifoglyok lehetőleg a cserkéregtermeléshez, vagy legalább is a fatermeléshez értő munkások közül válogattassanak össze;

4. felhatalmazást adok az illetékes közigazgatási hatóságnak (alispánnak, polgármesternek) arra, hogy a környékbeli közerőt, fogatos járműveket és szállításra alkalmas állatokat a cserkéregkészleteknek a vasuti állomáshoz való fuvarozásához kirendelhesse, azzal a feltétellel, hogy az említett közmunkák teljesítéséért a közerőt stb. igénybevevő cserkéregtermelő a háborút megelőzőt békeidőben fizetett munka- és fuvarbéreknek kétszeresét köteles megfizetni s hogy annak megállapítása, hogy a közerő stb. kirendelésére meg van-e a lehetőség, az illetékes közigazgatási hatóság feladata.

Mihez tartásul a következőket jegyzem meg:

A kérvények a vezetésem alatt álló minisztérium I. A. 4. ügyosztályában adandók be.

Az 1. és 2. alatt említett kérvényekben megjelölendő a folyamodónak az az erdeje amelyben a cserzőkérgyet termeli (vármegye, járás, község); e kérvényekhez melléklendők a szabályszerűen kiállított felmentési javaslatok.

A 3. pont alatt említett kérvényekben pontosan megjelölendő a termelőnek az az erdeje, (vármegye, járás, község), amelyben a cserzőkérgyet termeli s ahol az orosz foglyok alkalmazandók lennének.

A 4. pontban foglalt kedvezménynyel kapcsolatban pedig megjegyzem, hogy annak, aki azt igénybe venni kívánja, kérelmében pontosan és határozottan meg kell jelölnie egyrészt az erdőt, rakodót vagy telepet, ahonnan cserkéregkészletét a vonathoz kívánja szállítani, másrészt a községet, ahonnan a közerőt stb. kirendelni kéri és végül azt, hogy mely időtartam alatt, hetenként hányszor kívánja igénybe venni a kirendelendő közerőt. Az ilyen kérelmeket felterjesztés előtt jelen rendeletemre való hivatkozással az illetékes közigazgatási hatósághoz (alispánhoz, polgármesterhez) kell bemutatni annak magán a kérelmen való megállapítása végett, hogy a közerőnek stb. a kérelemben jelzett környékről és módon való kirendelésére meg van-e a lehetőség és a közerő stb. kirendelését milyen feltételek mellett javasolja a közigazgatási hatóság.

Felhivom elnök urat, hogy a jelen rendeletemben foglaltakat az érdekelt erdőbirtokosoknak, fatermelőknek és kereskedőknek megfelelő módon késedelem nélkül tudomására hozza s a maga részéről is hasson oda, hogy a vármegye (város) területén lévő erdők birtokosai és fatermelői a folyó évben minél több jóminőségű tölgy- és fenyőcserzőkérgyet termeljenek és hozzanak forgalomba.

Báró Ghillány s. k.

II.

KÖRRENDELET.

Valamennyi közigazgatási bizottság gazdasági albizottságának, kir. erdőfelügyelő-ségnek és állami erdőhivatalnak.

(A hadifoglyoknak tengeri halakkal való élelmezése tárgyában.)

Tudomásul és az érdekelt erdőbirtokosok, fatermelők sürgős tájékoztatása végett közlöm (az alábbi hadügyminiszteri rendeletet).

Budapest, 1915. évi december hó 1-én.

A miniszter rendeletéből:

Pécs Kálmán s. k.
min. tanácsos.

Cs. és kir. hadügyminisztérium 81507/Abt/12—1915. sz.

Wien, 1915. évi október hó 12-én.

A belföldi származású hus kimélése céljából a hadifoglyok ételmezésére a hadügyminisztérium nagy tengeri halkészletet szerzett be.

Tekintettel arra, hogy a hadifoglyok legnagyobb részének ételmezése nem a fogolytáborokban, hanem a munkaadók által történik, ezen halkészletek csak akkor bocsáthatók át, ha a munkaadók a tengeri halat a hadifoglyok ételmezése céljából tényleg a táborok készleteiből (hadügym. 72020/Abt/12. sz. rendelete XIII. pontja értelmében) beszerezik.

Hadifoglyoknak munkára való kiadásakor tehát arra kell figyelemmel lenni, hogy az a munkaadó, aki 50 drb.-on felüli fogolycsoportokat foglalkoztat, kötelezze magát legalább hetenként kétszer a táboroktól tengeri halat beszerezni. Természetesen jogában áll annak a munkaadónak is, aki 50 darabon aluli fogolycsoportokat kapott, a tengeri halat a táboroktól beszerezni.

A munkaadók további intézkedésig a szállítási díjakon kívül a következő árakat kötelesek fizetni:

1. Egy hordó heringért, amely körülbelül 500 darabot tartalmaz: 70 K-t.
2. Egy métermázsa Klippfische-ért 180 K-t.

A miniszter helyett:

Jarzebecki s. k.
osztályfőnök.

III.

A m. kir. minisztériumnak 194/1916. M. É. számú rendelete
(*vasuti talpfának vasuton, hajón és gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványok tárgyában.*)

A m. kir. minisztérium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

1. §.

Mindennemű vasuti talpát közforgalmu vasuton, hajón vagy gépkocsin a város vagy község területén kívül eső helyre csak a kereskedelemügyi miniszternél való előzetes bejelentés és csak

a kereskedelemügyi miniszter által kiállított s a jelen rendelethez mellékelte mintának megfelelő szállítási igazolvány mellett szabad szállítani.

Melléklet 194.1916. M. E. számu rendelethez.

..... szám.

Szállítási igazolvány.

..... (feladó neve)

..... (lakása) jogosult

arra, hogy darab (a minőség megjelölése) talpfát,

..... m³ (a minőség megjelölése) váltótalpfát, ezen

szállítási igazolvány keltétől számított egy hónapon belül állomásról

..... állomásra

gépocsin

vasuton

hajón

címére elszállíthatson.

Kelt 191 hó n.

A kereskedelemügyi m. kir.
miniszter rendeletéből:

A szállítási igazolványt a fuvarokmányhoz tartósan hozzá kell fűzni.

Közforgalmu vasuti és hajózási vállalatoknak az előbbi bekezdésben említett cikket fuvarozás vagy tárolás végett csak ugy szabad elfogadniok és átvenniök, ha a feladó a fuvarlevéllel együtt a szállítási igazolványt is beszolgáltatja.

2. §.

A vasuti talpfa szállítására vonatkozólag előterjesztendő folyamodványban fel kell tüntetni a feladó nevét és lakását, az elszállítani szándékolt vasuti talpfa darabszámát, illetőleg váltótalpfánál azoknak köbméterekben kifejezett ürmértékét és a talpfák minőségét (tölgy-, bükk- stb.-ből készült talpfa, illetőleg váltótalpfa), továbbá azt az időt, amelyen belül a szállításnak történnie kell, valamint a feladási és rendeltetési állomást és végül a címzettet, akinek részére a szállítás történik.

3. §.

A szállítási igazolványt a fuvarlevélhez hozzá kell fűzni és az árut felvevő állomás, annak jeléül, hogy szállításra már használatott és újból fel nem használható, köteles a feladó állomás keletbélyegzőjével lebélyegezni.

4. §.

Közforgalmu vasuti és hajózási állomás által fuvarozás vagy tárolás végett 1916. évi január hó 12-ik napja előtt már átvett küldeményekhez szállítási igazolvány nem szükséges.

5. §.

Aki bárminemű vasuti talpfát e rendelet ellenére közforgalmu vasuton igazolvány nélkül fuvarozásra felad, vagy aki vasuti talpfát hajón vagy gépkocsin igazolvány nélkül szállit vagy szállitatt, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1914. évi L. t.-cz. 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak, a székesfővárosi államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

Horvát-Szlavonországokban e kihágás miatt az ott érvényes jogszabályok szerint hivatott hatóságok járnak el.

6. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya a magyar szent korona országainak egész területére kiterjed.

Budapest, 1916. évi január hó 11-ik napján.

Gróf Tisza István s. k.
m. kir. miniszterelnök.

IV.

Ertesítés munkáscsoportok átengedése tárgyában.

Az „Országos Erdészeti Egyesület“ t. cz. titkári hivatalának,

Budapest.

92690/1915. sz. — A m. kir. honvédelmi miniszter urnak 1915. évi 17868. eln. 18. szám alatt valamennyi magyarországi vármegyei és városi törvényhatóságához intézett rendelete szerint a fakitermeléshez fűződő közgazdasági érdekek, különösen a tűzifaszükséglet kielégíthetése céljából a *fakitermeléshez, erdei termékek szállításához és feldolgozásához* s egyéb *erdei munkákhoz* is az 1915. évi 7256. eln. H. M. rendelt értelmében — a szokásos napszám biztosítása mellett — *20 emberből álló munkáscsoportok 14 napig* terjedő időre, községeknek és egyes birtokosoknak, illetőleg fakitermelőknek és vállalatoknak rendelkezésre fognak bocsátatni.

A munkáscsoport kirendelése iránti kérvény a községi előjáróság, illetőleg városi hatóság által láttamozandó és a járási tisztviselő, illetőleg városi hatóság útján ahhoz a legközelebbi állomásparancsnoksághoz intézendő, ahol a póttest van.

Az idézett 7256. eln. H. M. rendelet szerint pedig a munkáscsoportoknak és a melléjük adott altiszteknek elszállásolása és étellemezése a munkáscsoportot igénybe vevő község vagy birtokos, illetőleg fakitermelő vagy vállalat feladata.

Az étellemezést a munkaadó a munkáscsoportnak a póttest által eziránt utasított altisztje által átadandó étellemezési pénzért tartozik teljesíteni.

Az étellemezési pénz átvétele nyugtázandó.

A munkáscsoport tagjainak, valamint az azok mellé felügyelet céljából kirendelt altisztnak a munkaadó mindegyik munkanapért a helyi szokásos napszámnak megfelelő munkapótdíjat tartozik kifizetni.

Az utazási költségek a munkaadót nem terhelik.

Minderről azzal a felkéréssel értesítem a t. cz. egyesületet, hogy ezt a leiratomat az „Erdészeti Lapok“-ban közölni sziveskedjék.

Budapest, 1916. évi január hó 4-én.

A miniszter helyett:

Bartóky
államtitkár.